

Rozpadáva sa posledná hradba? Španielsko nasadilo zálohy. Americký dlh môže žiadať o vodičák. A Bulhari sú nevďačníci.

Uhorková sezóna skončila vo veľkom štýle. ECB na včerašom zasadnutí rozhodla vzkriesiť program nakupovania dlhopisov problémových krajín pod novou značkou. Zabudnite na SMP, prichádza nový a lepší OMT – Outright Monetary Transactions! Okrem bubliniek aktívneho kyslíka ponúka bezlimitnosť, sterilizáciu a kondicionalitu. To znamená, že ECB bude nakupovať dlhopisy podľa potreby, zároveň sa však každá krajina, ktorej sa to bude týkať, musí zaviazat k reformným programom. K reformným programom nariadeným kvôli MMF, EFSE, EFSM sa tak pridajú ďalšie. Dúfajme, že je na poličkách ešte dosť miesta. Nakupovať bude kratšie dlhopisy do troch rokov, a nákupy bude sterilizovať, teda peniaze ktoré na ne dá, niekde inde stiahne z obehu.

Tento program samozrejme neznamená nič iné, než to, že krajiny jadra budú prostredníctvom ECB preberať na seba riziko za problémové krajiny.

Tento program samozrejme neznamená nič iné, než to, že krajiny jadra budú prostredníctvom ECB preberať na seba riziko za problémové krajiny. Nemcom sa to nepáči, ale pri hlasovaní im nepomohli ani Fíni, ani Holanďania, o Slovákoch radšej ani nehovorím. Bundesbanka utrpela ďalšiu porážku a euro už dávno prestalo pripomínať marku a s napätím očakávame, kedy sa začne podobať na starú nedobрую taliansku líru.

Výnosy na španielskych a talianskych dlhopisoch zareagovali strmým pádom a európske akciové trhy nie až tak strmým rastom. Dva roky dlhovej krízy nás už naučili, že každá radosť je len dočasná a tak ako rýchlo vyfučal efekt SMP, vyfučí aj efekt OMT. ECB na tej istej tlačovke oznámila zhoršenie očakávaní tohtoročného hospodárskeho výsledku eurozóny z -0,1 na -0,4%. Moody's tento týždeň prvý krát opečiatkovala AAA rating EÚ znamienkom mínus. To je len špička ľadovca zlých správ.

Ich rodiskom je najmä Španielsko. Ku regiónom, ktoré požiadali centrálnu vládu o pomoc sa pridala štvrtý – ten najľudnatejší, teda Andalúzia. Žiada decentnú jednu miliardu euro. To je však to posledné, čo vládu trápi. Španielske banky vo veľkom strácajú vklady ustráchaných obyvateľov a aby ich dorovnali, musia predávať aktíva, čo sú hlavne španielske dlhopisy. Je to nepríjemné nielen preto, že sa tak zvyšuje ich ponuka na sekundárnom trhu, ale španielske banky svojimi nákupmi vládnych dlhopisov až donedávna držali vládu nad vodou. Medzi decembrom a marcom nakúpili (za peniaze požičané z ECB) 87 miliárd eur domáceho dlhu. Tento rok potrebujú Španieli refinancovať minimálne 30 miliárd. Viacerým španielskym bankám zároveň vyschol prameň pôžičiek z ECB, od ktorej si priebežne napožičiavali už 410 miliárd euro, a už nemajú viac aktív (kolaterálu), ktoré by mohli založiť.

No aj tu sa ponúka záplata na záplatu – program ELA

No aj tu sa ponúka záplata na záplatu – program ELA, známy už z Írska, Portugalska a Grécka, v ktorom si banky požičávajú od domácej centrálnej banky výmenou za prakticky ľubovoľný kolaterál, a tá si následne požičia z ECB. Rozpadajúci sa finančný systém sa odráža aj v situácii španielskeho hospodárstva, kde v 2.štvrtroku zbankrotovalo rekordných 2272 firiem. Katastrofálna nezamestnanosti dosahujúca 24,6% má stále pred sebou rastový potenciál. Zdá sa to neudržateľné? Internetové vrabce sa dnes rozčvirikali, že španielska vláda už o týždeň požiadala o pomoc.

V nezamestnanosti sa Španielsku môže vyrovnáť už len Grécko, ktoré po dvoch rokoch zachraňovania a miliardách aj našich peňazí dosiahlo nezamestnanosť 24,4%. Za jediný mesiac vyskočila o 1 percentuálny bod. Pomôcť by malo, že tí, čo ešte pracujú, by mali pracovať šesť dní v týždni, aspoň podľa Trojky. Podľa OECD však Gréci pracujú po Mexičanoch a Čilčanoch najviac hodín na svete. Napríklad takí grécki lodári momentálne skupujú lode skrachovaných nemeckých kolegov. Bez problémov im na to požičali nemecké banky. Avšak ťažko je vytvárať blahobyť, keď vám väčšinu z toho pracujete na udržiavanie úžasne neefektívneho štátu v chode. Poriadková polícia už musí zasahovať proti demonštrujúcim kolegom a moc sa jej do toho nechce. Možno ich poteší aspoň jedna správa. Nové eurá majú údajne niešť obrázky z Gréckej mytológie. To by podľa vykladačov signálov mohlo znamenať, že s Gréckom sa v eurozóne do budúcnosti počíta.

V nezamestnanosti sa Španielsku môže vyrovnáť už len Grécko, ktoré po dvoch rokoch zachraňovania a miliardách aj našich peňazí dosiahlo nezamestnanosť 24,4%. Za jediný mesiac vyskočila o 1 percentuálny bod. Pomôcť by malo, že tí, čo ešte pracujú, by mali pracovať šesť dní v týždni, aspoň podľa Trojky. Podľa OECD však Gréci pracujú po Mexičanoch a Čilčanoch najviac hodín na svete. Napríklad takí grécki lodári momentálne skupujú lode skrachovaných nemeckých kolegov. Bez problémov im na to požičali nemecké banky. Avšak ťažko je vytvárať blahobyť, keď vám väčšinu z toho pracujete na udržiavanie úžasne neefektívneho štátu v chode. Poriadková polícia už musí zasahovať proti demonštrujúcim kolegom a moc sa jej do toho nechce. Možno ich poteší aspoň jedna správa. Nové eurá majú údajne niešť obrázky z Gréckej mytológie. To by podľa vykladačov signálov mohlo znamenať, že s Gréckom sa v eurozóne do budúcnosti počíta.

V rachote bankrotujúceho Španielska a Grécka zaniká hluk z ostatných krajín. Druhý najväčší hypotekárny špecialista vo Francúzsku, Crédit Immobilier de France, ohlásil problémy a vláda okamžite pribehla na pomoc s peniazmi daňových poplatníkov v rukách. CIF potrebuje do októbra zohnať 1,7 miliardy. S postupujúcimi problémami v Španielsku bude v tejto krajine podobných lastovičiek pribúdať, keďže expozícia francúzskeho finančného sektora je viac ako významná.

Ani problémy Slovinska nikam neodišli.

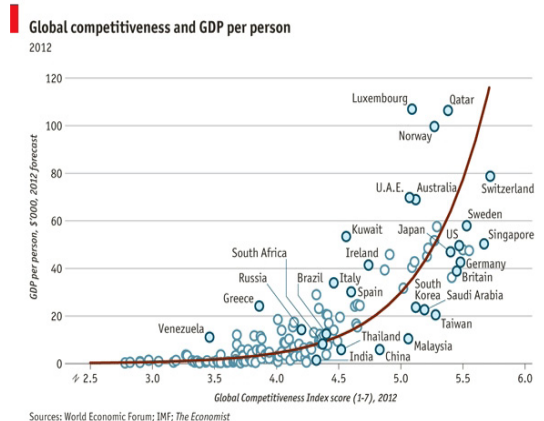
Ani problémy Slovinska nikam neodišli. V októbri bude krajina potrebovať balík peňazí a šanca získať ho na trhu je mizivá. Prst na zvončeku k bráne eurovalu je už pripravený. Ako sa vraví, „Oko vidí“, a to bulharské oko vidí, že s eurom si zatiaľ dá asi pokoj. Ak už máte na 12. Septembra v kalendári poznačené zasadanie nemeckého ústavného súdu ohľadom eurovalu a návrhu európskeho bankového dohľadu, pripíšte si tam ešte aj voľby v Holandsku. Euroskeptik Wilders ich označuje za referendum o eure a EÚ. Ale aj opačná strana vie mať silné reči. Šéf Komisie Barosso považuje za nevyhnutné posilniť právomoci európskych inštitúcií na úkor jednotlivých štátov: „Potrebujeme skonsolidovať medzinárodný poriadok, ktorý cez zdieľanú štátnosť zaisťuje ochranu občanov.“ Všetko pre naše dobro. Byrokratická kapela na Titanicu zatiaľ ďalej hrá pesničky, akoby nič. Tá najnovšia sa volá „Štátne podniky musia v dozorných radách zamestnávať viac žien!“ a text je na populárnu tému o tom, že nie zamestnávateľ má rozhodovať o tom, s kým bude spolupracovať, ale EÚ.

A čo Slovensko? V rebríčkoch konkurencieschopnosti sa prepadávame stále nižšie

A čo Slovensko? V rebríčkoch konkurencieschopnosti sa prepadávame stále nižšie a to už v roku 2010 sme na tom boli dosť zle. Že na konkurencieschopnosti nezáleží? Pre milovníkov ekonomického hlavného prúdu, teda HDP a korelácií, máme takúto odpoveď.

Na západnej fronte zatiaľ nič nové, Američania sa pripravujú na voľby, ktoré rozhodnú o všetkom o ničom. Ich dlh zatiaľ dosiahol 16 (nie rokov, biliónov) môže požiadať o vodičák, aby mohol fujazdiť ešte rýchlejšie. No zdá sa, že čoskoro nastane definitívny zlom. Varovania Rona Paula príliš nepomohli, no teraz konečne prichádza hromový hlas, ktorého výzva postaví každého do pozoru. Dni socializmu sú zrátané.

Pokojný víkend na barikádach želá

Martin Vlachynský